

Hälsa och hälsorelaterade faktorer bland nyanlända ungdomar

MILSA 2.3

Peter Gladoić Håkansson

Presentation Spridningskonferens 2019-12-10

Tre ”paper”

- Tre ”paper”
  - Metod
  - Socialt kapital,
  - Riskbeteende och framtidstro

Vad är socialt kapital bra till?

- Allt viktigare med kontakter och nätverk
  - Arbetsmarknaden
  - Bostadsmarknaden
- Viktigt för samhället i stort
  - Ekonomisk aktivitet
  - Demokrati
- Viktigt för individen
  - Hälsa
  - Välbefinnande/lycka

Olika former av social kapital

- Överbryggande social kapital
  - Heterogenitet
  - Människor du känner mindre väl (weak ties)
  - Generell tillit
- Anknytande socialt kapital
  - Homogenitet
  - Människor du känner bättre (strong ties)
  - Partikulär tillit

Har du under de senaste 12 månaderna varit med i någon förening, klubb eller organisation

	Svenskfödda	Utrikesfödda	Nyanlända	Total
Nej	38.80	49.41	73.21	40.81
Ja	61.20	50.59	26.79	59.19

Pearson chi2(2)
=163.6059

Pr=0.000

Generell tillit: Man kan lita på de flesta människor

	Svenskfödda	Utrikesfödda	Nyanlända	Total
Håller inte alls med	18.81	24.26	38.38	19.87
Håller inte med	45.70	44.31	40.91	45.43
Håller med	32.54	27.34	17.17	31.58
Håller med fullständigt	2.95	4.10	3.54	3.12

Pearson chi2(6) = 94.1100

Pr = 0.0000

Vad kan förklara tillit

- Ålder
- Kön
- Utbildning (Föräldrarnas utbildning)
- Föreningsmedlemskap
- Utsatt

Vad kan förklara tillit - resultat

- Nyanlända, utrikesfödda – lägre tillit jämfört med svenskfödda
- Ålder – ingen betydelse
- Kön – kvinnor/flickor lägre sannolikhet att lita än män
- Föräldrarnas utbildning – hög utbildning ökar sannolikhet för tillit
- Föreningsmedlemskap – ökar sannolikheten för tillit
- Utsatt – minskar sannolikheten för tillit

Anknytande socialt kapital

Har du just nu någon riktigt nära vän som du kan prata förtroligt med om nästan allt?

	Svenskfödda	Utrikesfödda	Nyanlända	Total
Har inga nära vänner	5.77	12.25	35.35	7.17
Har en nära vän	18.04	23.56	29.77	19.02
Har två nära vänner	21.32	22.47	14.42	21.37
Har flera nära vänner	54.87	41.72	20.47	52.44

Pearson chi2(6) = 480.8750

Pr = 0.000

Vad kan förklara vänner - resultat

- Nyanlända, utrikesfödda – lägre sannolikhet jämfört med svenskfödda
- Ålder – ingen betydelse
- Kön – kvinnor/flickor lägre sannolikhet att ha vänner än män
- Föräldrarnas utbildning – hög utbildning ökar sannolikheten att ha vänner
- Föreningsmedlemskap – ökar sannolikheten att ha vänner
- Utsatt – minskar sannolikheten att ha vänner

Hälsa och social kapital

Hälsa vs. social kapital

- Det finns omfattande forskning om sambandet mellan hälsa och socialt kapital
- Ofta menar man att socialt kapital påverkar hälsan positivt
- ...men...Kausalitetsproblem
  - (Vad är hönan och ägget)

Sambandet mellan generell tillit och hälsa

	Man kan lita på de flesta människor		
	Litar ej	Litar	Total
Hälsa (allm)			
Mycket bra	28.17	42.55	33.17
Bra	41.87	42.35	42.04
Någorlunda	22.83	12.34	19.18
Dåligt	5.43	2.11	4.27
Mycket dåligt	1.70	0.65	1.33
Pearson $\chi^2(4) = 459.4608$			Pr = 0.000

Sambandet mellan anknyttande socialt kapital och hälsa

Hälsa (allm)	Har inga nära vänner	Har en nära vän	Har två nära vänner	Har flera nära vänner	Totalt
Mycket bra	18.59	23.53	25.23	42.28	33.37
Bra	38.63	41.72	44.61	41.28	41.88
Någorlunda	28.45	25.36	24.35	13.38	19.09
Dåligt	8.52	7.40	4.69	2.42	4.29
Mycket dåligt	5.82	1.99	1.12	0.64	1.37

Pearson $\chi^2(12) = 960.0882$

Pr = 0.000

Vi ställer upp en modell...

- $Hälsa_i = f(\text{borngroup}_i, \text{socialt kapital}_i, \text{hälsfaktorer}_i, V_i)$
- Socialt kapital
  - Tillit
  - Vänner
  - Förening
- Hälsfaktorer
  - Rökning
  - BMI
- Kontrollfaktorer
  - Ålder
  - Kön
  - Föräldrarnas utbildning

Resultat

- Nyanlända har sämre hälsa än svenskfödda och utrikesfödda
- MEN!
- När variablerna för socialt kapital (föreningsliv, vänner, tillit) förs in i modellen försvinner skillnaderna

Sammanfattning

- Nyanlända ungdomar har
  - Lägre tillit
  - Färre nära vänner
  - Färre medlemskap i föreningar
- Lågt socialt kapital har ett samband med sämre hälsa

peter.hakansson@mau.se

